

Kadernota 2026

Versie: vastgesteld door gemeenteraad

10 juli 2025



Algemene uitkering

Als uitgangspunt voor deze concept Kadernota 2026 hebben we de verwachte doorrekening van de Voorjaarsnota van het kabinet gebruikt. De Meicirculaire 2025 moet straks meer duidelijkheid geven over de exacte effecten. Aangezien de middelen vanuit het Rijk een groot effect hebben op ons financiële toekomstperspectief is enige voorzichtigheid geboden.

We hebben in de berekening wel alvast rekening gehouden met de aantallen woningen en inwoners zoals benoemd in de uitgangspunten van deze kadernota. Het jaar 2026 is niet langer op constante prijzen berekend maar op basis van de verwachte indexering. De jaren 2026 tot en met 2028 zijn, net zoals de uitgaven in de begroting, wel weer op basis van constante prijzen berekend.

Sinds 2023 is de berekening van de algemene uitkering gebaseerd op het nieuwe verdeelmodel. Voor het negatieve effect van het nieuwe verdeelmodel is een compensatieregeling in het leven geroepen. Sinds de herverdeling ontvangen wij een compensatie van € 3,2 miljoen. Of dit zo blijft, is afhankelijk van de evaluatie van het verdeelmodel. Op de onderzoeksagenda van het Gemeentefonds staat de oplevering van het evaluatierapport in 2025 gepland. Verwachting is dat de Meicirculaire 2025 meer duidelijkheid geeft over de afbouw van de compensatieregeling.

Over de wijzigingen als gevolg van de septembercirculaire 2024 en de Decembercirculaire 2024 bent u met aparte informatieve memo's geïnformeerd. In deze kadernota zijn de financiële effecten van de Meicirculaire 2025 verwerkt. Zie onderstaande tabel met de effecten per wijziging.

Wijziging Algemene Uitkering	2026	2027	2028	2029
Berekening Algemene Uitkering Begroting 2025 (Meicirculaire '24)	60.200	61.020	61.830	62.845
Totaal effect Septembercirculaire 2024	2.000	1.065	1.155	1.100
Totaal effect Decembercirculaire 2024	-990	85	215	350
Totaal effect Meicirculaire 2025	3.995	3.925	2.540	2.740
Berekening Algemene Uitkering Kadernota 2026 (Meicirculaire 2025)	65.205	66.095	65.740	67.035

De wijzigingen als gevolg van de circulaire's verwerken we in de begroting. In onderstaande tabel is af te lezen welk effect de verwerking op het meerjarenperspectief heeft. Over de financiële effecten van de September- en Decembercirculaire bent u al eerder via informatieve memo's geïnformeerd.

In deze Kadernota lichten we alleen de belangrijkste wijzigingen uit de Meicirculaire toe. U ontvangt een aparte memo met een uitgebreide toelichting op alle wijzigingen.

Effect wijzigingen Algemene Uitkering	2026	2027	2028	2029
Effecten Septembercirculaire 2024				
<i>Uitkeringsfactor</i>	1.190	365	345	240
<i>Taakmutaties</i>				
- Wet op de lijkbezorging	5	5	5	5
- Kinderopvang Sociaal Medische Indicatie (SMI)	10	10	10	20
- Digitaal Stelsel Omgevingswet	-30	-40	-45	-50
- Bijstand jongerennorm	-10	-10	-10	-10
- Besparingsverlies jeugd	580	550	550	545
- Indexatie Wmo demografie	65	130	190	245

Effect wijzigingen Algemene Uitkering	2026	2027	2028	2029
<i>Integrale, Decentrale en Specifieke Uitkeringen (IU / DU /SU)</i>				
- Wet Betaalbare huur	75	40	35	30
- Openbare bibliotheken	100			
<i>3D's in het sociaal domein</i>				
- Participatie	20	20	20	20
<i>Stelposten</i>				
- Budget Jeugdzorg	-5	-5	55	55
<i>Claims</i>				
- Taakstelling Jeugdzorg verlagen	-580	-550	-550	-545
- Stelpost WMO opnemen	-65	-130	-190	-245
- Bibliotheek gelden	-100			
- Wet Betaalbare huur	-75	-40	-35	-30
Totaal effect Septembecirculaire 2024	1.180	345	380	280
Effecten Decembecirculaire 2024				
<i>Uitkeringsfactor</i>	-990	85	215	355
Totaal effect Decembecirculaire 2024	-990	85	215	355
Effecten Meicirculaire 2025				
Aanpassing aantallen woningen en inwoners en uitkeringsfactor	3.170	3.330	3.205	3.375
Jeugdzorg	1.465	1.430	420	450
<i>WOZ-waardeontwikkeling</i>				
- hogere korting algemene uitkering	-835	-835	-830	-830
- hogere OZB-opbrengsten	475	475	475	475
Afbouwen compensatieregeling herverdeling		-450	-900	-1.350
Totaal effect Meicirculaire 2025	4.275	3.950	2.370	2.120
Totaal effect wijzigingen Algemene Uitkering	4.465	4.380	2.965	2.755

Belangrijkste wijzigingen

- **Uitkeringsfactor**

De uitwerking van de Voorjaarsnota 2025 van het Rijk heeft geleid tot een hogere indexering. Tevens zijn er extra middelen beschikbaar gesteld voor de terugval in 2026. Tesamen met de aangepaste uitgangspunten levert dit een groot positief effect op.

- **Jeugdzorg**

Het Rijk heeft ook voor de jeugdzorg extra middelen vrijgemaakt. Hierdoor kan in 2026 en 2027 de nog te realiseren taakstelling vervallen. In afwachting van verder onderzoek van de deskundigencommissie Van Ark zal blijken of in 2028 de taakstellende bezuiniging gehandhaafd moet blijven. Vanaf 2028 vindt er een korting plaats, aannahme is dat de gemeenten vanaf 2028 voor jeugdzorg een eigen bijdrage gaan innen.

- **WOZ-waardeontwikkeling**

In de Algemene Uitkering vindt een korting plaats van de door ons zelf ontvangen OZB-opbrengsten. De werkelijke totale WOZ-waarde van Diemen is hoger dan vooraf ingeschat. Dit komt door de hogere waardestijging binnen Diemen ten opzichte van veel andere gemeenten binnen Nederland. Het ozb-verreken tarief is ook hoger dan onze reguliere indexering. Tegenover deze hogere korting staan hogere OZB-opbrengsten. Wanneer we daar onze voorgestelde indexering van de belastingen bij optellen resteert er per saldo een licht nadeel.

- **Afbouwen compensatieregeling herverdeling Gemeentefonds**

Middels een Kamerbrief heeft de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties laten weten dat vanaf 2027 een volgende stap wordt gezet in het ingroeipad naar de nieuwe

verdeling. Tot op heden werden nadeelgemeenten gecompenseerd. Voor Diemen bedraagt deze compensatie jaarlijks € 3,2 miljoen. Vanaf 2027 zal de compensatie jaarlijks maximaal met een bedrag van € 15 per inwoner afnemen. Voor Diemen is dat grofweg € 450.000. De Minister zegt verder onderzoek toe. Op basis van geactualiseerde kostendata en nieuwe onderzoeksresultaten volgt waarschijnlijk een aanpassing van het ingroeipad.

Meerjaren investeringsplan

In deze kadernota hebben we het meerjareninvesteringsplan geactualiseerd. Nieuwe investeringen zijn toegevoegd. Dit betreft vooral investeringen in het laatste jaar. Ook zijn er wijzigingen aangebracht. Dit kan gaan om het jaar van uitvoering of om het benodigde investeringsbudget. Onder de programma's is een toelichting gegeven op nieuwe en gewijzigde investeringen.

In onderstaande tabel is het financieel effect op de kapitaallasten aangegeven. De grote wijzigingen zijn apart inzichtelijk gemaakt. Let op, dit betreffen de extra kosten niet de totale kapitaallasten.

In de bijlage is het geactualiseerde meerjareninvesteringsplan opgenomen.

Wijzigingen kapitaallasten meerjaren investeringsplan 2026 - 2029	2025	2026	2027	2028
Nieuw zwembad/sportcomplex	-	-	-1.500	-
Bouw basisschool	-	-	-350	-
Meerjaren investeringsplan 2025	-	-	-1.850	-